

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reldama med tekstom, osmrtnice in
zahvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Notranja sila organizacije.

Danes, ko stojimo zopet pred važnim dogodkom v politični zgodovini Slovenije in Jugoslavije, pred občinskimi volitvami, ne bo odveč, če razmotrivo nekatera vprašanja globlje. Ob priliki volitev v konstituante se je kot izraz povojne psihoze ali duševne boleznosti razvil tudi neko politično gibanje, ki si je samo nadelo ime malkontentstva. Saj je eden izmed kandidatov te struje na shodih samoposno povdarjal, da je kandidat malkontentov. In ti malkontenti so obljubljali in sveto prisegali, da bo takoj raj na zemlji, čim pridejo oni kot izvoljeni zastopniki ljudstva v konstituante. Nekateri plitve duše so verjele bobnečim frazam njihovih gromovnikov, so smatrale polet ptiča-mladiča brez perja za polet orla in so jim nasedle. Danes velik del njih uvajata svojo zmotu. Uvidevajo, da je stranka, proti kateri je v prvi vrsti bil naperjen boj malkontentov, vzšla iz volitev v celi državi močna, tako močna, da brez nje in proti njej vladanje v naši državi ni mogoče.

V tem dejstvu samem se jasno vidi, da v organizaciji, ki je zidala svoje upe na uspeh samo na nezadovoljstvo mas, ni tiste notranje sile, ki je potrebna politični in vsaki organizaciji, ako hoče dosežati trajne in ne samo trenutne uspehe.

Zopet druge stranke, stranke s programom socialne revolucije, so šle v nacionalno nezavedne mase z radikalnimi socialnimi in gospodarskimi gesli. Vrgle so med nje fraze o republiki, o odpravi davkov in podobno. Ljudske mase, podvržene uplivom reakcije vsled posledic vojne, so šle za njimi, ki so največ obljubljali in najbolj izrabljali in zlorabljali splošno vojno nezadovoljnost. Verovale so, da bodo razni protidržavni agitatorji, ki so imeli proste roke, razni Radići in Lemeži in drugi, zrušili to državo in ustvarili takšno, v kateri bo vsakdo delal, kar bo hotel.

Danes, komaj tri mesece po volitvah, že narod uvideva, da je bil zapeljan. Danes je čas, da pravi prijatelji narodne svobode spoznajo svojo dolžnost in da pouče zapeljance o njihovi zmoti. To je pa mogoče samo potem, ko močne, solidne organizacije. Moč organizaciji pa ne obstoja samo v šte-

vilu članov, ampak v prvi vrsti v njih zavednosti. Zavedni in značajni člani organizacije so notranja njena sila in moč, in ne one mase, ki v odločilnem trenutku odrečejo in zataje svoja načela, če so jih sploh imele.

Izginilo bo radičevstvo, kakor je prišlo, izginile bodo stranke malkontentov, ki so zidale svoje uspehe na ljudsko nezadovoljnost, izginili bodo veliki uspehi raznih socialnih revolucionarjev, ker se bodo tudi mase prepričale, da nimajo moči izpolniti, kar so obljubljali — nemogočega.

Večno pa bo živela in ostala zdrava, močna izreja prave demokracije, v kateri leži mogočna, nepremagljiva notranja sila. Ostala in živela bo demokracija, ki povdarja, da narod ne obsega samo enega stanu ali sloja, ampak da je organizem mnogih stanov, ki imajo vsi pravico, se v tem organizmu enakomerno razvijati. Demokracija, ki ne pridiga diktature enega stanu — bodisi delavskega ali kmečkega — nad vsemi drugimi stanovi, ampak ki povdarja potrebo enakomernega zdravega razvoja vseh stanov. Demokracija, katere cilj ni diktatura proletarijata ali kmečkega stanu, ampak socialna pravičnost. In v taki demokraciji in v organizaciji, ki načela takšne demokracije zastopa, leži tista notranja sila, ki tvori edino možno podlago zdravega razvoja naroda in države.

Dogodki v Beogradu.

Ustavni odbor. — Volitev podpredsednika ustavnega odbora.

Beograd, 8. marca. Na seji ustavnega odbora dne 8. tm. je bil z vslikom izvoljen za podpredsednika ustavnega odbora poslanec Juraj Demetrovič. V nadaljevanju debate o X. poglavju ustavnega načrta »vojska«, se je sprejel člen 81. Razni poslanci so govorili k predmetu, tako radikalec Vujičić, katerega dodatek se je sprejel. Odklonjeni so bili predlogi republikanca Gjonoviča, dr. Pavičiča ter klerikalca Sušnika, ki je posebej povdarjal, da se baje slovenske oficirje zapostavlja pred srbskimi in da je našim oficirjem južna Srbija tuj kraj, vsled česar je nastalo veliko ogorčenje, po katerem se je moral Sušnik opravičiti. Vojni minister je te razne predloge zavrnil, ker spadajo isti v zakon, ne pa v ustavo. — Po odmoru se je sprejela

Francka je bila torej vesela in zadovoljna, da je pela pesem, ko je šla po stopnicah. Ko je hotela odpreti svojo sobo, je zapihal od vežnega okna močan veter in ji ugasnil svečo.

— Moj Bog, kako je to sitno! — je rekla gospodična Francka. Zopet moram prehoditi te nevarne stopnice.

Ker pa je zapazila v Jacquesovi sobi luč, je iz komodnosti in radovednosti obenem sklenila, da prosi umetnika za luč. Take uslužnosti so med sosedi čisto navadne, si je mislila. Potrkala je. Presenečen radi poznega obiska je umetnik odprl. Komaj pa je stopila Francka v sobo, ji je zaprl gosti, močni dim grlo, da je padla brez zavesti na stol. Svečnik in ključ sta ji pri tem padla na tla. Bila je polnoč, vse je spalo v hiši — zato ni hotel Jacques iskati pomoči pri drugih ljudeh: bal se je, da ne bi ljudje govorili o njej nespodobnosti. Hitro je odprl okno in ji poškrpil obraz z mrzlo vodo. Francka je kmalu odprla oči in se je počasi zavedala. Ko je prišla po petih minutah tako k zavesti, mu je pojasnila vzrok njenega poznega obiska. In se oprostila radi tega neprijetnega slučaja.

— No sedaj mi je že dobro, in

nova redakcija 11. odstavek člena 84, ki govori o izmenah ustave. Tudi člena 85 in 86 se sprejmeta.

Muslimani proti bosanskemu predsedniku.

Beograd, 8. marca. V Beograd je dospel novi predsednik bosanske vlade dr. Gjurjevič, ki še svojega mesta ni nastopil, ker se muslimani protivijo njegovemu imenovanju. Vodio se pogajanja.

Zemljoradniki needni.

Med zemljoradniki se pojavlja nesporazumljenje, ker so zlasti slovenski člani in tudi bosanci s klubovo politiko nezadovoljni. So mnenja, da bi se naj pogajanja z vlado nadaljevala, ne pa da so se prekinila. Ti so za vstop v vlado, medtem, ko temu nasprotujejo druge grupe Avramoviča, Joce Jovanoviča in Moskovljeviča. Slovenci kandidirajo za ministra poljoprivrede poslanca Pučija. V klubu je nastala precejšnja napetost.

Sporazum med demokrati in radikali

se je dosegel v vseh onih točkah ustave, ki še dosedaj v ustavnem odboru niso bile rešene. Demokrati so podali poročilo o pogajanjih z zemljoradniki ter sprožili tudi misel, da se za slučaj plačila agrarne odškodnine v Bosni istočasno najme posojilo za vojno odškodnino srbskim kmetom.

Naš uvoz in izvoz.

V Beogradu zbirajo podatke o našem izvozu in uvozu. Poznavatelji razmer pri generalni direkciji carin trdijo, da bo naš uvoz do trikrat večji nego naš izvoz.

Politične vesti.

Minister dr. Kukovec v Angliji.

Kakor se poroča iz Londona, je bil minister dr. Kukovec dne 2. tm. na čelu naše trgovinske delegacije od angleškega kralja in kraljice v Buckinghamski palači sprejet v avdijenci. Kralj je pozdravil našo delegacijo s toplimi besedami ter izrazil željo, naj bi trgovinski odnosi med Anglijo in našo državo ustvarili še tesnejše stike med obema prijateljskima narodoma. Še istega dne je delegacija odpotovala v Birmingham na razstavo industrijskih izdelkov ter se dne 3. marca vrnila v London, kjer je lordmayor priredil

grem lahko v svojo sobo. Že je odprla vrata, ko je opazila, da je pozabila prižgati svojo svečo — še celo ključ bi kmalu pustila pri Jacquesu.

— Kako sem raztresena, je dejala, ko je prišla nazaj in približala svojo luč Jacquesovi sveči. Svečo sem hotela prižgati, pa kmalu bi šla brez luči v svojo sobo.

V tem trenutku je pa, ker sta bila okno in vrata odprta, zapihal veter ter ugasnil tudi Jacquesovo svečo. Oba sta bila sedaj v temi.

— Ah, že zopet ta nesreča! Oprostite mojemu nadlegovanju! Bodite tako dobri, gospod, in prižgite zopet luč, da bom poiskala svoj ključ.

— Z veseljem, gospodična! — in tipal je po žveplenkah.

Kmalu jih je našel. Naenkrat pa se mu porodila posebna misel. Hitro vtakne žveplenke v žep in reče:

— O joj! V novo zadrego sva zabredla, gospodična. Niti ene žveplenke nimam — poslednjo sem prižgal, ko sem prišel domov.

»Imenitna ideja«, si je mislil pri sebi.

— Moj bog, saj grem lahko brez luči v mojo sobo — samo ključa ni-

banket na čast inozemskim delegatom. Na govor lord mayora je minister dr. Kukovec odgovoril v imenu delegacije ter izrazil svoje občudovanje nad rezultati britanske industrije. Govoril je o težavah, ki ovirajo prodajo industrijskih izdelkov na evropskem kontinentu ter naglašal potrebo organizacije kredita zainteresiranim deželam pod kontrolo dotičnih vlad. Od tega je odvisna obnova mnogih dežel kakor tudi bodočnost britanske industrije in blagostanja njenega delavskega razreda. Minister je končno izrazil nado, da bo britanska industrija aktivno sodelovala na ekonomski rekonstrukciji naše kraljevine. Po banketu je delegacija odpotovala v Glasgow.

Podonavski promet Čehoslovaške in Jugoslavije. Čehoslovaško in naše brodovsko društvo sta se sporazumeli na vspostavitve direktnega prometa po Donavi iz Bratislave v Beograd, brez pristanka v madžarskih pristaniščih.

Ruska protirevolucija. Po poročilih iz Helsingforska sta Petrograd in Moskva v rokah upornikov. Bolševiška armada, ki je poslana Petrogradu v pomoč se tudi buni. Protibolševiško gibanje se širi vključ temu, da bolševiki razširjajo optimistična poročila o pobijanju protirevolucije. Moskovska vlada je pobegnila v Novgorod. Med Trockim in Ljeninom je nastal spor, ki so vedno bolj ostri.

Protest Jugoslavije radi Bolgarske. Naša vlada vložila pri vrhovnem svetu oster protest radi Bolgarske, ker slednja vključ določbam mirovne pogodbe dosedaj ni prav nič zmanjšala staleža svoje armade. Nasprotno je razpostavila isto po raznih manjših mestih ter vojake preoblekla v orožnike in na ta način prevarila ententno komisijo.

Ukinjena londonska konferenca. Zasedba nemškega ozemlja. Lloyd George je naznanil konferenci, da so zavezniki vsled tona, ki ga rabi nemški minister dr. Simons na konferenci, sklenili prekiniti konferenco. Zavrnilo so tudi rok osmih dni, ki ga je dr. Simons predlagal. Zavezniki so sklenili kazenske odredbe proti Nemčiji, katere so tudi začeli izvajati. Močne kolone z oklopnimi avtomobili so vkorakale v Koblenz in nadaljujejo pohod ob Renu. Dne 7. t. m. je dospelo v Düsseldorf 60 mož francoske konjenice. Po pariškem dogovoru se bodo zasedla mesta Düsseldorf, Duisburg, Ruhr in

mam. Prosim vas, pomagajte mi iskati ključ!

— Torej iščiva, gospodična!

Začela sta iskati v temi izgubljeni ključ. Toda med tipanjem sta se dotaknili njuni roki gotovo desetkrat v vsaki minuti — kakor da bi jih bližal eden in isti instinkt.

No, oba sta bila nerodna tako, da nista našla ključa.

— Mesec je ravnokar zašel za oblak — je rekel končno Jacques — sicer pa sije naravnost v mojo sobo. Počakajva malo, da nama sveti pri iskanju!

Da bi se ne dolgočasila sta začela govoriti. Tako kramljanje med dvema v temi, v majhni sobi, v lepi, pomladni noči, kramljanje, ki v začetku nima prav nobenega pomena in smotra — ki pa postane kmalu zaupnejše — no, že vemo. Stavki postanejo kmalu jecljajoči in pretrgani po pomembnih odmorih, glas se spremeni v šepetanje, med besede se vrivajo vzdih, roke se srečavajo in spopolnujejo misel, kri prišepa iz srca in obvisi na ustnih... Išči ključ v svojih spominih, mladi par. Išči, mladi mož, išči, mlada žena, iščite vi vsi, ki hodite danes roko v roki, in ki se niste po-

HENRY MURGER:

Franckin muf.

(Posloven Tone Selškar.)

(Dalje.)

Moj prijatelj Jacques je moral biti tisti večer silno žalosten, da je mislil »omegliti pištolo«. K temu se je zatekal vedno, kadar je bil v veliki krizi. V tem je našel sredstvo, ki mu je prineslo olajšanje. To sredstvo je napravil tako-le: Jacques je kadil tobak, ki ga je prej namočil v tinkturi opia, toliko časa, dokler ni imel dim tolike gostote, da je zagrnil vse predmete, posebno pa pištolo, ki je visela na steni. Kakor hitro se ni videlo orožje, je radi omamljivega tobakovega učinka zaspal — in žalost se je umaknila sanjam.

Onega večera, ko je pokadil Jacques ves tobak — orožje je bilo že čisto za meglo — je bil še vedno pri zavesti in žalosten. Gospodična Francka pa je bila takrat, ko je prišla domov, čudno dobre volje. Njeno veselje je prišlo ravnokar bogveodkje, kakor je prišla žalost Jacquesu: to je ono veselje, ki pade iz neba, ki ga pošlje ljubi Bog v dobra srca.

druga. Poveljnik zasedbenih čet je angleški general Cavon. Tudi angleško brodogradnja je pripravljena da pritisne v slučaju potrebe na Nemčijo. Italija se sicer strinja s postopanjem zaveznikov, vendar je istim sporočila, da v slučaju vojaške intervencije ne bi mogla sodelovati.

Italijanski fašisti so 6. tm. popoldne v Casale in Monferatu v florenški okolici, v bližini delavske zbornice manifestirali, vsled česar je delavstvo na iste streljalo. Fašisti so odgovarjali pri čem je bilo po pravcati poulični bitki okrog 200 oseb aretiranih, 4 mrtvi in 12 ranjenih.

Razmejitve v Dalmaciji skušajo Italijani motiti s tem, da podirajo v krajih, katere zapuščajo, vse vojne barake iz časa Avstrije ter odvažajo železniški material, vagoni in druge vrednosti. Naša komisija je vsled tega poslala vladi spomenico, v kateri opozarja, da se podvzamejo koraki, da Italijani ne opustošijo evakuiranega ozemlja.

Novi podpredsednik ustavnega odbora. Ker je dosedanji podpredsednik ustavnega odbora dr. Tomislav Tomljenovič vsled imenovanja hrvatskim banom, podal ostavko podpredsedništva, bode se vršila volitev novega podpredsednika. Kot najresnejši kandidat prihaja v poštev poslanec Juraj Demetrovič.

Hrvatska pokrajinska vlada. »Narodne Novine« objavljajo regentov ukaz, s katerim se imenuje hrvatskim banom dr. Tomislav Tomljenovič, podbanom dr. Bošnjak in kot poverjenik za socialno politiko Ansel.

D'Annunzio zopet na Reki. Pred par dnevi je prišel na Reko d'Annunzio, da se udeleži volilne borbe za konstituanto. Med italijanaši se opaža živahno gibanje. Govori se, da namestnik d'Annunzio zbrati nove legije, s katerimi hoče zasesti luki Baroš in Delta. Med ostalim prebivalstvom vlada veliko razburjenje, ker se boje povernih strahot, kakršne so že doživeli pod d'Annunzijevo vlado.

Iz Prekmurja.

V Murski Soboti se je naselil nov odvetnik dr. Jos. Goljevšek.

V Dolnji Lendavi je otvoril notarsko pisarno g. Rudolf Kramer.

V Sederovcih pri Cankovi se je fin. respicijentu Dobaju na službeni poti nenadoma sprožil revolver, ki ga je nosil v zadnjem žepu. Krogla mu je na nogi prizadela težko rano. Zdravi se v radgonski bolnici.

Mariborske novice.

Aretrana nemška agentka. Pri Marenberku je bila v trenutku, ko je prestopila našo mejo, aretrana hčerka v Gregorčičevi ulici 14 stanujočega tajnika protestantske občine Irmgart Weber, ki je imela pri sebi veliko množino razglednic »Kein Fuss deutschen Bodens«. Kakršna je hči, tak je tudi oče, o katerem je znano, da vodi tajno germansko agitacijo po Mariboru.

Težka nesreča na mariborskem železniškem mostu. V nedeljo ob pol

znali mogoče pred par dnevi še čisto nič!

Ko je prilezel mesec izza oblaka, se je razlila jasna svetloba po sobi. Francka je planila kakor iz sanj in tiho kriknila.

— Kaj vam je?, je vprašal Jacques in jo je rahlo objel okoli rame.

— Nič — je mrmrala Francka. — Mi-lila sem, da je kdo potrkal na vrata.

In ne da bi Jacques opazil, je sunila ključ, ki ga je videla v mesečini ležati poleg sebe, z nogu pod omaro. Nič več ga ni hotela najti.

— Prvi bralec: Te zgodbe gotovo ne bom pravil svoji hčeri.

Drugi bralec: Do sedaj še nisem slišal niti o enem lasu Franckinega mufa — kje je ostal? In tega niti ne vem, ali je Francka blondinka ali brinetka.

Potрпи, ljubi bralec, potrpi! Obljubil sem ti muf, no, in tudi prinesel ti ga bom, kakor ga je prinesel moi Jacques svoji ubogi prijateljici Francki, ki je postala njegova ljubica, kar sem prejle s pomišljaji označil. Francka je bila blondinka in veselega značaja, kar

4. uri zjutraj je bila rešilna postaja obveščena, da se je prigodila na premlkalem kolodvoru na pobreški strani Drave težka nesreča. Moštvo rešilne postaje se je odpeljalo takoj s posebno lokomotivo in odgonom na označeno mesto ter našlo tamkaj premlkalnega paznika Alojzija Škofa s pod koleni zdrobljenima nogama ter s težkimi poškodbami na glavi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa je poškodbam podlegel. Škof je prišel pod lokomotivo, ko je hotel prestopiti tir.

Požar v Razvanju. V soboto zv. je iz doslej neznanega vzroka nastal požar v gospodarskem in stanovanjskem poslopju posestnika Neberla v Razvanju. Mariborski in domači požarni brambi se je posrečilo obvarovati sosednje hiše, dočim sta prvotne dve čisto pogoreli.

Avto požarne brambe v plamenu. Ko se je hotela mariborska požarna bramba odpeljati v soboto k požaru v Razvanje je le s trudom spravila auto za orodje v tek. Ko pa je privozil auto, na katerem so se nahajali tudi dr. Schmiderer kot šofer ter več mož požarne brambe, na Kralja Petra trg, so se nenadoma vžgali bencinovi plini in auto je objel velik plamen, sredi katerega je šofer naglo ustavil in v pravem momentu zaprl dotok bencina, ki bi se bil sicer vnel, ter razgnal ves avtomobil. Tako pa se je posrečilo ogenj pogasiti. Pri tem pa so zadobili lažje poškodbe le šofer ter dva požarnika. Auto pa je postal za dalje časa neraben.

Celjske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE. V četrtek, dne 10. marca 1921. Zadnjikrat v sezoni: »Divji lovec«, z gojenci »Dram. šole« in v prid »Dij. kuhinje«. Pri predstavi igra dijaški orkester. V nedeljo odide naš ansambl na potovanje v Žalec z veseloiigro »Gospod senator«. V sredo 16. tm. se vrši premijera zabavne veseloiigre »Gospodje sinovi«. Pripravlja se »Deseti brat« in slavno rusko dramo »Moč teme«, katero je napisal veliki mislec in apostol Tolstoj.

Dijaška kuhinja Celje. Kdor hoče kaj prispevati »Dij. kuh.« naj gre v četrtek 10. tm. k predstavi »Divjega lovca« v mestnem gledališču, ki se vrši v prid te kuhinje. Igrajo gojenci »Dram. šole« pod vodstvom g. ravn. Bratine. Pri predstavi svira dijaški orkester.

Zamenjava 20-dinarskih bankovcev. Celjski davčni urad obvešča one stranke, ki so zadnje dni meseca februarja predložile 20-dinarske bankovce v zameno, da dvignejo pri njem protivrednost. Seboj naj prinesejo potrdila, ki so jih sprejele od urada pri predložitvi bankovcev.

ŽALEC. V nedeljo, dne 13. marca 1921 gostuje celjsko mestno gledališče z zabavno veseloiigro v treh dejanjih »Gospod senator«, ki je žela v Celju velike uspehe. Kdor se hoče prav imenitno zabavati, naj pride v nedeljo v Roblekov dvorano. Začetek je točno ob 4. pop. Konec okrog 6. Predprodaja vstopnic v trgovini gosp. Piliha.

se malokdaj najde. Do dvajsetega leta še ni poznala ljubezni. Toda, neka temna slutnja po bližnjem korcu ji je narekovala — naj hiti, če jo je sploh hotela spoznati.

Našla je Jacquesa in ga je ljubila. Ravno šest mesecev sta se poznala. V pomladi sta se združila, v jeseni sta se ločila. Francka je bila jetična, Jacques je vedel to: štirlinaest dni po njeni združitvi mu je povedal njegov prijatelj, mlad zdravnik:

— Umrla bo z listi vred.

Tudi Francka je slišala to žalostno prorokovanje. In opazila je tudi obup, ki se je naselil v Jacquesovi duši radi tega.

— Kaj nas brigajo listi? — je dejala s čudovitim smehljajem, v katerem je bila izražena neskončna ljubezen — kaj jesen? Pomlad je še, in listi zelenijo — porabiva to, prijatelj... In če boš videl, da se hočem ločiti iz življenja, me vzemi v svoje roke in ukaži mi z gorečim poljubom — naj ostanem pri tebi. Ti vendar veš, da sem pokorna: potem bom ostala pri tebi.

In tako je prenašalo angelsko bitje pet mesecev bedo boemskega

Prosveta.

Kako Steinach postizava umjetno pomlajdvanje? Tisak i naklada knjizare L. Hartmana, Zagreb, Cijena K 3. Poštarinom kod unaprvo poslanog novca K 5. Teorija prof. Steinacha o pomlajdvanju proizvela je silan učinak u znanstvenom i lajičkom svijetu, pa je stoga vrlo dobro došla ova brošurica, koja lako shvatljivim načinom tumači postupak znamenitog bečkog stručnjaka. Autor ove brošurice promatra kritički teoriju Steinachovu i predočuje njezine mogućnosti, ali usput daje vrlo zanimive i korisne upute, kako se ljudski vijek može i inim načinom produžiti. Preporučamo občinstvu ovu laka napisanu raspravicu.

Časopis za zgodovino in narodopisje. Izdaje zgodovinsko društvo v Mariboru. Leto XVI. Uredil prof. dr. Fr. Kovačič. Snopič 2. obsega; dr. Fr. Kos: Doneski za krajevne kronike; dr. Tihomir Gjorgjevič: Putovanje Simona Klementa krog severozapadne krajevine naše zemlje 1715 godine; Fr. Kovačič: K cerkveni zgodovini na Sp. Štajerskem v 17. stol. Izvestja. Slovstvo. Društveni glasnik. Nekrolog dr. Kaspere. Ta snopič je za l. 1921.

Sokolstvo.

Nabralo se je v veseli družbi pri gosp. Sodinu v Bukovemžlaku za Sokola na Teharjih znesek 200 K.

Turistika in šport.

Šport. Št. 10. Vsebinska: prof. Jug: Dve temeljni napaki slov. nogometnega športa. J. G.: Pred otvoritvijo kolesarske sezone. Glavina skupščina Ljub. nogom. podsaveza (LNP). Pripravljajmo se na olimpijado l. 1924. Beleške iz raznih panog športa. Slike z zimskošportnega meetinga v Bohinju, z drsalne tekme na Bohinjskem jezeru, pogled na Triglav z bohinjkega sankališča itd.

JDS.

Krajevna organizacija JDS Rog. Slatina. V odbor krajevnega organizacije JDS v Rog. Slatini je bil izvoljen tudi gosp. Ivan Beranič, kateri ni v zadnjem poročilu naveden.

Krajevna organizacija JDS v Kozjem ima v nedeljo, dne 13. t. m. ob 1/2 10 dopoldne svoj občni zbor v prostorih gostilne Marije Sotošek v Kozjem. Na sporedu je poročilo sklicatelja, poročilo tajnika in blagajnika, volitev odbora, diskusija o občinskih volitvah in slučajnosti. Na občnem zboru predava tajnik okrožne organizacije g. Vekoslav Spindler iz Celja. Vsi člani in somišljeniki se vljudno vabijo, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Obrtni vestnik.

Obrtniški sestanek danes v četrtek 10. marca zvečer v gostilni »Wilson« (pri g. Neratu) v Gaberju.

Knjigovodstveni tečaj za obrtno knjigovodstvo se otvori prihodnji teden le, če se oglasi vsaj 25 članov do 10.

življenja s smehom in pesmijo na ustnih. Jacques je mislil, da ne bo hudega. Prijatelj mu je večkrat pravil:

— Franckino stanje se slabša.

Ona potrebuje najskrbnejše postrežbe. Nato je preletel Jacques ves Pariz, da je našel denar za zdravlila. — Francka ni hotela ničesar slišati o njih. Kadar ni videl Jacques, jih je pometala skozi okno. Kadar jo je ponoči napadel kašelj, je tiho vstala in šla v vežo, da ni slišal.

Ko sta se nekega dne izprehajala izven mesta, je zapazil Jacques drevo, na katerem je listje rjavelo. Žalostno je pogledal Francko, ki je šla počasi in sanjavo poleg njega.

Francka je videla ko je pobledel — in spoznala je vzrok.

— Ti si norček, mu jv rekla, in ga poljubila. — Komaj julij imamo — še tri mesece je do jeseni. In če se ljubiva noč in dan, kakor se tudi, podvojiva čas najinega skupnega življenja, ki nama je še dano. Kadar pa postanejo listi rumeni, in bom postala slaba, tedaj greva v smrekov gozd: tam vedno zeleni drevje.

(Dalje prih.)

marca. To je bilo že opetovano obavljenno. Vkljub nujni potrebi tečaja za obrtnike, ki so tudi opetovano sami zahtevali tak tečaj, pa med dosedanjimi prijavljenimi obrtniki niti obrtniškega pomočnika. Opozarjamo, da se na zakasnele prijave ne bo mogoče ozirati zaradi bodrobnih priprav in da tečaj za to leto na vsak način izostane, če se jih do navedenega roka ne prijavi zadostno število. Urad za pospeševanje obrti, ekspozitura v Celju, Prešernova ulica št. 3.

Obrtna nakupovalna in prodajna zadruga v Celju ima v zalogi raznovrstne vzorce ključarskih potrebščin ter 50 garnitur uteži, 8 delnih iz cinka,

Krojaška zadruga v Celju je imela svoj redni občni zbor dne 6. marca v hotelu »Pri Pošti« pod predsedstvom načelnika Antona Selišek. Poročilo načelnstva je bilo zanimivo in dokazuje, da zadruga v preteklem letu ni spala, marveč prav vestno vršila svojo nalogo, kar velja sicer o vseh ostalih celjskih zadrugah. Število združnikov je tekom leta naraslo od 82 na 106 (60 krojačev in 46 šivilj). Pomočnikov je bilo prijavljenih 52; vajencev se je na novo vpisalo 65, oproščenih je bilo 18 in je znašalo njih število koncem leta 83. Blagajniški promet izkazuje 5.077 K dohodkov, 2650 K 71 v izdatkih in 4103 K 31 v zadržane imovine. Zadržana pristojbina znaša v smislu lanskoletnega sklepa 100 K za vsakega združnika, vajeniška vpisnina 12 K in oproštnina 33 K. Zadržane tekoče posle oskrbuje združni tajnik Ivan Streinigg skupno z drugimi celjskimi zadrugami zelo marljivo in izkazuje poslovnik za preteklo leto 145 tekočih števil, dosti več kakor leta 1919. Izvanredne posle je izvršilo načelnstvo v 7 sejah in 1 izrednem občnem zboru. Zadruga se je udeleževala pri vzdrževanju obrtne nadaljevalne šole, je sodelovala v boju proti 8-urnemu delavniku, je strogo pazila, da so obrt dobili res le izučeni mojstri, in je vsled energičnega nastopa pri obrtni oblasti dosegla, da je 16 neupravičenih oseb bilo deloma kaznovanih, deloma primojanih k prijavi obrti. Obžalovati pa je, da se ne zavedajo vsi člani važnosti občnih zborov in svojih statutarnih dolžnosti. Udeležba na občnem zboru je namreč bila z ozirom na število združnikov zelo majhna; navzočih je bilo samo 22 krojačev. Odobravamo sklep občnega zbora, da se proti mojstrom, ki svoje odsotnosti ne opravičijo primerno, postopa strogo po pravilih z disciplinarnimi kaznimi. Zadruga je članica Zveze južno-štajerskih obrtnih združenj.

EM. LILEK.

Razmotrivanja o aktualnih državnih in ustavnih vprašanjih.

(Dalje.)

Po smrti tega carja, s katerim je za vedno v grob legel tudi stari slijaj in stara moč Bizanta, držali so Ogrri, odnosno Hrvati, nemoteno Srem do turške dobe (1180—1526). Srem, ki ga je držal »sremski kralj« Dragutin (okr. 1300), ni bil slavonski, ampak srbski Srem na desni strani Save in Dunava z Beogradom in Debrecem (med Beogradom in Šabcem); tudi Rudnik se je od Dubrovčanov prišteval k temu Sremu. (Gl. Jircčekovo zgodovino Srbov). V slavonskem Sremu so se počeli Srbi menda prvokrat naseljevati za ogrskega kralja Sigismunda, ki je dal srbskemu despotu Gjuragju Brankoviću (1427 do 1446) za odstopljeni Beograd mnogo posestev v Sremu in južni Ogrski. V večji meri so se Srbi selili v te kraje, ko so Turki spremenili srbski despotat v turški pašaluk (1459). Po njihovem zavzetju Beograda leta 1521 in po bitki na Muhačkem polju l. 1526, po kateri je bila ogrska država razbita, preide vzhodna Slavonija s Sremom vred v turško oblast in ostane pod njo do mira v Karlovcih leta 1699. Medtem se je srbski patrijarh, za časa avstro-turške vojne (1683—1699), z mnogimi srbskimi obitelji preselil iz Peči v Karlovice (1690). Tako je dobival Srem od leta 1427—1690 za naj več srbskega prebivalstva, ki je nespreteženo v tej zemlji.

Po miru s Turki je Avstrija predala upravo prejšnje turške Slavonije

dvorski komori na Dunaju. Še le leta 1745 je carica Marija Terezija na prošnjo hrvaškega sabora obnovila županije viroviško, požeško in sremsko — te tri županije so danes Slavonija — ter jih združila s Hrvaško. Ali Ogrska je zmiraj zahtevala te županije za se, povdarjajoč, da pošiljajo te županije zasebice po dva poslanca v ogrsko stanovsko hišo. Še le Jelačić je rešil Slavonijo za Hrvaško, kakor tudi Medjimurje. Ali Srem se je takrat (leta 1848) odcepil od ostale Slavonije in vstopil v srbsko vojvodino. Leta 1860 je Dunaj Medjimurje in Vojvodino zopet predal Ogrski. Za Schmerlingove centralistične vlade (1861—1865) so Sremci in Vojna Krajina leta 1861 prvič poslali svoje poslanca v hrvaški sabor. Od tega časa pa do danes je Srem zopet del Slavonije in z njo zvezan s Hrvaško.

V pokrajini Srbiji naj bo združena Severna Srbija s Staro Srbijo, kar pa je južno od Sarplanije in Črne Gore (Karadag) naj se uredi kot pokrajina Makedonija. Tudi dr. Smolaka je predložil posebno pokrajino Makedonijo, pa ne združeno s Staro Srbijo, kakor jo združujeta dr. Sagadin in Protič. Opozarjam tu samo na to, da je nam naš veliki prijatelj in zagovornik pred antantno in drugim zunanjim svetom, Scotus viator, svetoval, naj damo Makedoniji veliko avtonomijo. On pozna balkanske in obče politične razmere in težnje, pa je zaradi tega gotovo znal, zakaj je nam dal ta nasvet.

Nerazdeljeno, posebno pokrajino Slovenijo sta med mnogimi drugimi branila tudi dva demokrata: Dr. Dinko Puc v »Slov. Narodu« 12. dec. 1920 in dr. Henrik Stenka v »Jutru« 23. dec. 1920. Ako bi mi sami vrgli naš politični in narodni ideal med staro šaro, kako pa bi mogli potem zahtevati od Korošcev in Primorcev, da oni ostanejo temu idealu zvesti?

Po teh razlaganjih bi imele biti največje upravne enote naše Jugoslavije sledeče pokrajine:

1. Srbija,
2. Črna Gora,
3. Bosna in Hercegovina,
4. Hrvaška in Slavonija,
5. Vojvodina,
6. Dalmacija,
7. Makedonija,
8. Slovenija.

* Naš politični ideal je v veliko večji meri nego smo ga sanjali svoje čase z zedinjeno Slovenijo, dosežen, zakaj imamo danes zedinjeno Jugoslavijo. In naše stališče je, da je potrebno to našo državno tvorbo razdeljevati s povsem drugih vidikov, nego z vidika političnega ideala zedinjene Slovenije iz preteklosti. V poštev pridejo tu predvsem gospodarski vidiki. Op. ur.

(Dalje v pondeljki št. 16.)

Šoštanj.

(Dopis.)

Že večkrat poprej v raznih dopisih opisano nepretregano protislovensko postopanje šoštanjskih renegatov, ki je nekako kulminiralo v protidržavnih demonstracijah, ktere so priredili 20. februarja Vojničani z izdatno pomočjo naših nepopoljšljivih nemčurških hujšakcev, nas sili, da še enkrat z vso brezobzirnostjo posvetimo med one v ozadju stoječe vodilne kroge, ki na zunaj sicer nevidoma, vedno na novo vlivajo olje v že tuintam ugašajoči ogenj nemčurske zagrizenosti. Za roge jih je treba prijeti, da se napravi koreniti konec tem nezdravim ter narodu in državi nevarnim razmeram!

Kolovodja vsega je pri tvrdki »Lederwerke Woschnagg & Söhne« nastavljeni prokurist Adolf Mraulag, nečak zloglasnega voditelja mariborskih renegatov dr. Mraulaga, ki je bil pred kratkim, gotovo iz tehtnih razlogov, za vedno črtan iz seznama naših odvetnikov.

Imenovanl prokurist Mraulag vlaga vse prošnje za ustanovitev nemčurških društev, njemu se mora dostavljati vsaka tozadevna rešitev, od njegove milosti je po večini odvisno nastavljanje uradnikov v Woschnagg-ovi tovarni, ki so vsled tega izključno nemški, oziroma odpadniški, ker sicer itak takoj zopet zlete iz službe. Tudi je bil Mraulag tisti, ki je po dostavitvi rešitve okrajnega glavarstva, ki je zahtevala odstranitev v vsrhu odobritve predloženih pravilnih se nahajajoče določbe nemškega »Sportkluba«, po kateri bi smel odbor odkloniti pristop člana, ne da bi mu bilo treba naznaniti vzrok,

zakaj ga odkloni, izjavil: »Dann aber werden wir Deutsche mit den Sozialdemokraten gehen!«

Iz te izjave se posname, da je A. Mraulagu, kot voditelju nemčurjev načelo, da se mora na vsak nači delati proti Slovcem in proti Jugoslaviji in če tega že ne more ob strani nam vedno nevarnih Nemcev, bo to vsaj storil, v družbi že po njihovem programu nenarodnih socijalnih demokratov.

Pevsko društvo šoštanjskih nemčurjev ima svoje zavetje pri kleparju Francu Zeliču, ki je že bil pred prevratom hud nemčur (Selitsch!) in ki je tudi še sedaj ostal zvest svojemu nemčurstvu! Zvestoba renegatstvu je pač tudi zvestoba!

Streški klub šoštanjskih »Nemcev« ima svoje streiske vaje v gostilni Kunst-Breznik; v tej hiši je strupeno zagrizena nemčurka gospodinja, dočim je njen sedanji mož mirne narave.

Kedo je gostilničar Viktor Hauke, pa je bilo že večkrat opisano. Ob Silvestrovih večerih hinavsko toži o preganjanju nemštva v Jugoslaviji, dasiravno dobro ve, da le gre za renegatsko nemčurstvo, ne pa za pošteno nemštvo.

Končno se še morajo imenovati sinovi bivšega, pod avstrijskim režimom v Šoštanju službojočega občinskega redarja Franca Schwarza, ki so skrajno agresivni in skušajo ob vsaki priliki dejansko razbijati slovenske prireditve in po tolovajsko pričakajo ter napadajo ljudi.

Ravnokar čitamo, da se namerava v ustavi skleniti, da je izgov Jugoslovanskih državljanov iz države nedopusten. Z ozirom na zgoraj natančno navedeno naj bi se vsi taki in podobni sklepi temeljito pretehtali tudi iz vidika narodne ogroženosti ob naših severnih in jugozapadnih mejah!

Dopisi.

Iz Apač poroča »Murska Straža«, da tam nekateri zakrknjenci še vedno mislijo, da meja glede apačke kotline še ni definitivno določena in da še pride do spremembe. Zato tudi niso hoteli podpisati zapisnikov, ki jih je napravila medministrska komisija o željah prebivalstva glede prometa in uprave. Nemška domišljavost je očitvidno tudi neozdravljiva.

Savinjska dolina. V prijaznem kraju prelepe naše Savinjske doline deluje društvo za olepšanje trga vže več nego 20 let. Lansko leto je večna odborikov vsled nekega nesporazumljenja z drugimi tržani odložila mandate in vso društveno delovanje je se ustavilo. Dne 5. tm. je eden izmed starih odborikov sklical občni zbor, kateri se je tudi vršil — pa pri prav pičli udeležbi. To je prav žalostno izpričevalo za naše tržane! Naš trg je vendar naša last, on je naše zavetišče in pribežališče, on je naša mala država, v kateri morajo vsi državljani — brez razlike stanu — z veseljem delovati za njen procvit in olepšanje. Ne pa, da se občnega zbora olepševalnega društva vdeleži komaj nekaj več tržanov, kakor je odborikov in da se še ti potem branijo sprejemati posamezne funkcije. Za olepšanje domačega kraja skrbeti, je častna naloga vsakega tržana in pri porazdelitvi odborikovih mest olepševalnega društva naj bi se tržane za nje kar pipali. Časno izjemo dela novoizvoljeni g. predsednik, kateri je v kljub starosti in drugih skrbi drage volje prevzel to mesto; se mu pač vidi, da je iz H šole. Če tudi vlada med posameznimi tržani nesloga, vendar pa lahko sedijo povodom obč. zbora olep. društva vsi pri eni mizi — vsaj se gre za našo domačijo, ne za kake osebnosti. Rajni g. H bi bil malo zaropotal in udeležnikom obč. zbora razjasnil pomen olep. društva — pa ga ni več!

Ljubo doma,
kdor ga pozna,
pregovor stari že pravi;
torej moj dom,
ljubil te bom,
dokler smrt me ne spravi.
Peter Skala.

Ljubljanski veliki semenj 1921.

Neizprosno zahteva sedanji čas od vsakega naroda, da postavi v boj za svoj obtanek in svojo prhodnost najboljše svoje sile. Ta boj pa more

uspešno bojevati samo oni narod, ki svoje sile dobro pozna, da jih more o pravem času uporabiti na pravem mestu.

Prva naloga našega ujedinenega troimenskega naroda je, spoznati samega sebe, spoznati lastno moč in to predvsem na polju, ki je prineslo že vsakemu narodu, ki ga je pridno obdeloval, blagostanje, na polju industrije, obrti in trgovine.

Medtem ko je naša država po večini agrarna, baš slovenski del ni posebno oblagodarjen s tem naravnim zakladom. Osredotočiti nam je radi tega vse svoje moči predvsem v industriji, obrti in trgovini. Pričetek je dan, treba je samo na tem potu pogumno stopati naprej. V primerno vzpodbudo vsem, ki že v teh panogah delujejo, predvsem pa, da pokažemo ostali naši domovini, kaj znamo in kaj zmoremo, da pokažemo svojo moč v teh panogah ter dokažemo s tem, da posedamo marsikaj, o čemur se je mislilo do sedaj, da je treba importirati iz inozemstva, in da se spoznamo medsebojno, so se na seji, ki se je vršila na inicijativo trgovske in obrtniške zbornice, zveze obrtnih zadrug ter oddelka ministrstva za trgovino in industrijo pri deželni vladi, vsi v velikem številu zastopani interesirani krogi soglasno izjavili za prireditev vzorčnega semnja v letu 1921 v Ljubljani.

Z veseljem je moči konstatirati, da je namera, prirediti ta semenj, ki se nazove »Ljubljanski veliki semenj 1921«, in ki se bo vršil od 6. do 21. avgusta tekočega leta v Ljubljani, vzbudila v industrijalnih, obrtnih in trgovskih krogih tako veliko zanimanje, da se je na prvi poziv, služeč samo splošni informaciji, odzvalo okoli 200 tvrdk, ki rabijo za razstavitev svojih proizvodov okoli 2.200 m².

Priprave za veliki semenj so v polnem teku. V interesu tvrdk je, da čimprej vsaj načeloma javijo, ali se udeležijo semnja, ker je za priprave in zlasti za ureditev prostorov treba vedeti, s kakšno udeležbo je računati. Zato se tvrdke, ki niso še odgovorile, pozivljajo, da to čimprej store, vsi pa, ki niso prejeli direktnega vabila, so naprošeni, da se s tem smatrajo za nujno vabljeni, se izjavijo v principu na naslov »Urad ljubljanskega velikega semnja v Ljubljani, Turjaški trg 6/II«, ali so voljni na tem velikem semnju razstaviti svoje proizvode in koliko m² prostora bodo približno v to svrhu rabili.

Ni treba posebno povdarjati velike važnosti tega velikega semnja za naša podjetja. Razstavljalci morejo imeti velike praktične koristi. Saj imajo vzorčni semnji poglavito praktične namene in se zato v vedno večjem številu ustanavljajo po drugih državah; izborno reklamno sredstvo so in dajejo najboljšo priliko odjemalcu, da nazorno spozna nove dobre nabavire, razstavljalcu pa, da razširi krog svojih odjemalcev, obema pa nudijo možnost takojšnjih kupčijskih sklepov.

Dnevna kronika.

Tekmovalna konkurenca slov. kiparjev. Trboveljska premogokopna družba gradi v Ljubljani poslopje za svoje ravnateljstvo, ki se menda v kratkem preseli iz Dunaja, kjer se tačas še nahaja. Za okrasitev tega poslopja je razpisala družba zaključeno konkurenco domačih umetnikov-kiparjev. Pred nekaj dnevi se je sestala jury, sestoječa iz akad. slikarjev gg. Jakopiča, Sternana in Tratnika, ter inž.-arhitektoev gg. Costaperaja in Faturja. Ker izmed poslanih osmih osnutkov nekateri deloma ne odgovarjajo konkur. predpisom, deloma pa strogo umetniškimi zahtevam, sta se združili prvi in drugo darilo in se je priznala polovica tega zneska, t. j. 2500 K gg. Ivavu Napotniku, štajerskemu rojaku, druga polovica pa akad. kiparju Kosu iz Moravc na Gorenjskem. G. akad. kipar Napotnik je rodom iz Zavadne pri Šoštanju, kjer se tačas tudi nahaja. Zadnji čas se je z velikim uspehom udeležil I. umetn. razstave v Mariboru in razstav v Ljubljani, kjer si je s svojimi plastičnimi umotvori pridobil občno priznanje.

Za Jugoslovansko Matico: O priliki izleta gornjegrajskih godbenikov in njih prijateljev na Vransko dne 16. prosinca 1921, nabralo se je med vrtilmi

Vrančani 504 K za podružnico Jugosl. matice v Gornjem Gradu, za kar jim odbor izreka najiskrenejšo zahvalo. Posnemajte!

Nesreča v rudniku. Iz Rajhenburga se nam poroča, da je v tamkajšnjem rudniku v dnevnem kopu zasul plaz rudarja Volka iz Leskovca, katerega je rešilna akcija takoj izkopala, vendar žal že mrtvega. Pogreb se je vršil dne 8. tm.

Napad. »Jutro« poroča, da je bil minulo soboto napaden v Spodnji Šiški korektor neke Ljubljanske tiskarne J. Ž. Napadenec je, kakor izvemo, bivši meteor »Nove Dobe« Janko Žager. Napadalec mu je v neki zagati prestregej pot ter ga ustrelil v levo stegno. Žager se je napadalcu komaj ubranil. Stražnik je napadalca prijel in odvedel v zapor.

Volitve v višji šolski svet so razpisane in se morajo v skupinah učiteljstva in profesorjev izvršiti do 18. tm. Ljubljansko poverjenišvo »Udruženja jugoslovanskega učiteljstva« kandidira v štajerskem okrožju (vsi sodni okraji razun brežiškega, sevniškega, kozjanskega, šmarskega in rogaškega) kot člana g. Ant. Gnusa, šol. ravnatelja na Dolu in Luko Jelencu, ravnatelja meščanske šole v Ljubljani; kot namestnika A. Hrena, nadučitelja v Studencih pri Mariboru in Drag. Humeka, ravnatelja meščanske šole v Mariboru; v kranjskem okrožju (vsi kranjski sodni okraji in zgoraj navedeni okraji iz Štajerske) za člana: Janjo Miklavčičevo, šolsko voditeljico v Kranju in Luko Jelencu, ravnatelja meščanske šole v Ljubljani; za namestnika Martina Matka, nadučitelja v Nov. Mestu in Drag. Humeka v Mariboru.

Razne vesti.

O velikem potresu na Kitajskem poroča časopisje, ki je zagrabil 4 pokrajine s površino 50 kvadratnih kilometrov. V tem področju je bilo razrušenih nad polovico poslopij in tisoče prebivalcev usmrčenih. Je to v zadnjih 30 letih najhujši potres na Kitajskem.

Vidiranje potnih listov za tuje državljane. Tujim državljanom, tudi če stalno bivajo v naši državi, smejo tuzemske policijske (politične) oblasti vidirati potne liste vedno le za potovanje iz naše države, ne pa tudi za povratek v našo državo. Vizum za potovanje v našo državo smejo dati samo naši diplomatski in konzularni zastopniki v inozemstvu.

Solčni mrk dne 8. aprila. Dne 8. aprila bo popolen solčni mrk, ki bo viden po vsi Evropi, zlasti pa na Sedmograškem. Solčni mrk prične ob 10. dop. in traja približno 1 uro. Od leta 1867. v Evropi nismo imeli popolnega solčnega mrka. Ta solčni mrk pride v Evropo opazovat velika skupina ameriških učenjakov in znanstvenikov.

Mariborska »Straža« mora imeti vedno kakega demokrata, da ga »objeda«. Spravila se je sedaj nad našega vrlega bosanskega narodnjaka, bivšega poslanca Gjuro Džamonja ter ga predelava na prav farizejski način. G. Džamonje ne bomo zagovarjali, ker njegova dela sama dovolj pobijajo vse »Stražine« laži, razumemo pa »Stražo« prav dobro, da ji uspeh Džamonjevega delovanja v našem narodu ne prihaja prav v nieno »kramo«. Radi tega je g. Džamonja brez nadaljnega ponudil za vsak slučaj, katerega je »Straža« o njem zlagala, podariti Jugoslovanski Matici znesek 4000 K, če mu »Straža« ta namišljena dejstva dokaže pred posebnim izvoljenim nepristranskim razsodiščem. Obratno pa zahteva g. Džamonja, da tudi »Straža« plača isti znesek, ako se ji dokaz neposreči. — »Straža«-liscica pa, mesto da bi nastopila na ta poziv z odprtim vizirjem — laže in natolcuje naprej! Njeni backi ji verjamejo in s tem doseže smoter — da ni treba plačati kakih 4000akov za Jugoslovansko Matico, ki je seveda tudi ustanova naše ujedinjene domovine! Pejl!

Razširjajte »Novo Dobo«!

Zadnja poročila.

Monopolna taksa na sladkor.

Ljubljana, 9. marca. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani razglašala,

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
št. 75 in 76

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondii nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptujju in Brežicah. 264 50-4

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

Rezervni zaklad 80.000 K.

"LASTNI DOM"

401 156-125

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po štiri in pol od sto (4 1/2%)

Denarni promet 60.000.000 K.

da se plačuje taksa 8 K za kilogram
sladkorja le za sladkor iz pese in
sladkornega trsa, medtem ko se ima
plačati za druge vrste sladkorja, kakor
škrobni, sadni in sladkor iz grozdja
trošarinska monopolna taksa po K 160
od kg.

Zakon za invalide.

Beograd, 8. marca. Invalidski
oddelek ministristva za socijalno politiko
izdeluje zakon za zaščito invalidov, ki
bo vseboval vse določbe, kakor jih
imajo moderne države.

Kvalifikacija ekonomov.

Beograd, 8. marca. Ministrstvo
poljoprivrede izdeluje naredbo o kva-
lifikaciji okrožnih ekonomov, kateri se
uvrstijo s plačo v državni proračun.

Izpitni katastralnih uradnikov.

Beograd, 8. marca. V ministr-
stvu se je izdelala naredba o pola-
ganju izpitov katastralnih uradnikov v
Bački, Baranji in Banatu.

Nemčija in londonska konferenca.

Berlin, 8. marca. Nemški nacio-
nalci so naziranja, da je londonska
konferenca kršila določbe versailleske
mirovne pogodbe in da Nemčija torej
ni več dolžna izpolnjevati pogojev te
pogodbe. Socijalni demokrati pa so
mnenja, da se naj takih sklepov ne
izvaja iz rezultatov londonske kon-
ference. Neodvisni socijalisti še upajo
da zavezniki ne bodo posegli po naj-
ostrejših sredstvih.

Protirevolucija na Ruskem.

Berlin, 8. marca. Iz Rige se po-
roča, da sovjetska armada Kronstadta
še ni zavzela in da so se pogajanja s
protirevolucionarnim komitejem raz-
bila. Iz Petrograda se pa poroča, da
je vodstvo v vedni brezžični zvezi z
Moskvo in da je 8000 mornarjev skle-
nilo podpirati sovjete.

Zasedbene čete v Nemčiji.

Düsseldorf, 8. marca. Poveljnik
zasedbenih čet v ruhrskem ozemlju je
francoski general Degoutte.

Duisburg, 8. marca. Danes ob
14. popoldne so zasedle mesto fran-
coske čete. Zasedene so pošte, brzo-
javi, kolodvori in druga javna poslopja.

Atentat na španskega ministrskega predsednika. Dato ubit.

Madrid, 9. marca. Ministrski
predsednik Dato se je zapustivši zbor-
nico, odpeljal z avtomobilom na svoj
dom. Med potom so ga napadli nez-
nani atentatorji ter za njimi streljali.
Natančnejša poročila pravijo, da so
atentatorji čakali na odhod min. pred-
sednika ter ga v avtomobilu se voze-
čega zasledovali na motornih kolesih.
Ko so ga dohiteli, so na njega streljali.
Šofer je sluteč nevarnost, vozil z ve-
liko brzino do bližnje rešilne postaje,
vendar so morali zdravniki konstatirati,
da je min. predsednik Dato že mrtev.
Vest se je bliskoma razširila po mestu,
na kar se je podalo več ministrov na
lice mesta, kjer je ležal umorjeni Dato,
minister notranjih zadev pa se je podal
na dvor in obvestil o atentatu kralja
Alfonza. Napadalcii so izginili in ni znano
kam. Pri napadu so se poslužili kro-
gelj, katerim so odpilili konce, tako da
so vplivale kot »dum-dum«-krogelje.
Min. predsednik je imel polno ran iz-
med teh 3 smrtne, ena mu je prebila
p.si, dve pa čeljust.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Splindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Št. 992/21.

Razglas.

V soboto dne 12. marca 1921 ob
2 uri popoldne se vrši na dvorišču
hiše št. 5 v Prešernovi ulici javna draž-
ba kuhinjskega in sobnega pohištva.

Mestni magistrat celjski, 8. 3. 1921.

vladni komisar: Šubic.

Št. 928/21.

Razglas.

Veljavnost odredbe kr. okrajnega
glavarstva Celje, z dne 27. febr. 1921,
št. 115/vet., glede poostrejenega pasjega
kontumaca, se razširja tudi za mesto
Celje.

Tozadevni raglas je ašifiran na-
tuk. uradni deski ter se občinstvo
posebno opozarja na določila pod toč-
2.) tega razglasta.

Mestni magistrat celjski, 7. 3. 1921,

vladni komisar: dr. Žužek.

Proda se

glasovir

prvovrstne kakovosti. Naslov pri uprav-
ništvu lista. 298 1

Išče se

privatna učiteljica za
strojepisje.

K. S. Spodnja Hudinja št. 48 Celje.
293 1

Radi preselitve se ceno proda razno
pohištvo, kuhinjsko, o-
prava ter več drugih stvari v
Zavodni šte. 50 vhod
Vila Katarina. 297 1

Proda

se po ceni nekaj tisoč lepih 6—8 m
hmeljovk. Kje, pove upravništvo
Nove Dobe. 299 3—1

Pini, novi, lahki

koleselj

in en dvovprežni, zelo lahki poni-vo-
ziček, eleganten, oba na oljnate osi,
se po ceni prodaja. Kje, pove uprav-
ništvo Nove Dobe. 300 3—1

Lepa spalna oprava

se proda za 4000 K. Kje, pove uprav-
ništvo Nove Dobe. 301 3—1

V vili 'Savinja' (Sanneck) Breg št. 25,
se sprejme m.ad, neoženjen

hišnik

eventuelno tudi poročen brez otrok.
Prednost ima tisti, ki je vešč vsaj ne-
koliko vrtnarstva. Vprašati je pri V.
Jurman, 1. nadstr. vila 'Savinja'. 1

Hišni hlapec,

kateri ima na oskrbi 1 konja in kravo,
pripeljati dvakrat na dan pošto s ko-
lodvora, 5 minut daljave, in opravljati
hišna dela se sprejme proti dobri hrani
in plači pri Adolf Orel-u, trgovcu v
Šoštanjju. 282 2—2

Proda se takoj

300 kg krompirja

Cankarjeva c. 11 stanovanje 7. 280 1

Miši, podgane, ste- ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva.
kakor: Za poljske miši 12 K, za podgane in
miši 12 K, poseb. močna tinktura za stenice
15 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti
mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ašem
pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri ži-
vini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in
perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 10 K,
prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti
garjam 14 K. Pošilja po povzetju Zavod
za eksport

M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 465 52

Na skladištu u Zagrebu imadem
u svim bojama garantirano čiste

Anilinske boje

za vunu i pamuk bojadisati, od naj-
glasovitijih njemačkih tvornica.

Moja tvrdka jedina jamči 30
za nepatvoreni fabrikat. 20-16

Eugen Volani, Zagreb

Gundulićeva 14. -- Telefon 154.

MADRACI

tridelni, prima gradl. čvrsto pol-
njeni s 1^a morsko afrik. travo, 1
garnitura za posteljo 3 komadi
K 1100— povzete ali proti pred-
plačilu, franko, pošilja 194 10—9
„COLUMBIA“, Maribor, Cvetlična ul. 8.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

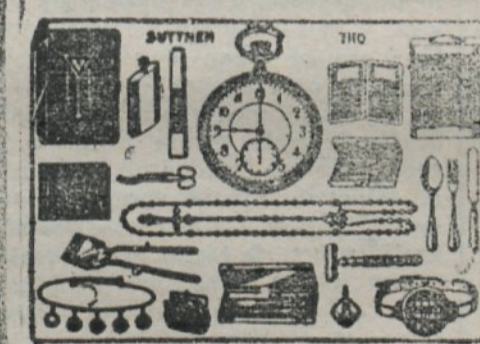
!POSTREŽBA TOČNA!

Malinovec,

kavo, čaj, čokolado in drugo špec. blago
razpošilja po pošti po najnižjih dnevnih cenah trgovina

FRECE & PLAHUTA,

Celje, Aleksandrova ul. 7, Celje.
Na željo se pošlje vzorec in cenik.

Hočete dobro in poceni kupiti?

Najzanesljivejša ura je Suttner-jeva ura!

Nikelnasta, jeklena, srebrna ali zlata
ura, vsaka Vas bo zadovoljila! Tudi
veržice, prstane in uhane, vsakovrstne
darove, in potrebšline, kakor: skarje,
nože, priprave za britje, šibčnjake,
diamante za rezanje stekla, doze za
smodke in cigarete, zapestnice i. t. d.
Vse dobro in poceni najdete v ceniku od
H. Suttner, Ljubljana št. 983.

Razpečavanje predvojnega piva!

Pivovarna 'UNION' s tem gg. gostilničarjem in p. n. od-
jemalcem vljudno naznanja, da bo z današnjim dnem raz-
pečavala vseobče zahtevano, priljubljeno in dobro obležano

črno in belo pivo

v sodčkih in steklenicah, izvrstne, nekonkurenčne ka-
kovosti kakor pred vojno in se priporoča za cenjena naročila.

Z odličnim spoštovanjem

Zaloga piva 'UNION', Celje.

Zastopnik:
Alojzij Meuz.

Ljubljanska cesta št. 10.

296 2—1